

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ЛЬОТНИЙ КОЛЕДЖ**

Циклова комісія економіки та управління

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни «Основи логістики та управління ланцюгами поставок»
обов'язкових компонент
освітньої програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Логістика

**м. Харків
2021**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 23.09.21 № 8

СХВАЛЕНО

Методичною радою
Кременчуцького льотного
коледжу Харківського
національного університету
внутрішніх справ
Протокол від 22.09.21 № 2

ПОГОДЖЕНО

Секцією науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних та соціально-
економічних дисциплін
Протокол від 22.09.21 № 8

Розглянуто на засіданні циклової комісії економіки та управління, протокол від
31.08.2021 № 1

Розробники: старший викладач циклової комісії економіки та управління,
к.е.н., спеціаліст вищої категорії, викладач – методист, Харченко М.В.

Рецензенти:

1. Голова циклової комісії економіки та управління КЛК ХНУВС, к.е.н., спеціаліст вищої категорії, старший викладач – методист Цимбалістова О.А.
2. Професор кафедри логістики НАУ, доктор економічних наук, професор, експерт Українського логістичного альянсу (УЛА) Смерічевська С.В.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вивчення навчальної дисципліни «Основи логістики та управління ланцюгами поставок» складена відповідно до освітньо-професійної програми Логістика зі спеціальності 073 Менеджмент підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Логістичне управління ланцюгами поставок – це інтегральний підхід до бізнесу, що розкриває фундаментальні принципи управління в логістичному ланцюзі, такі як формування функціональних стратегій, організаційної структури, методів прийняття рішень, управління ресурсами, реалізація підтримуючих функцій, систем і процедур.

Навчальна дисципліна «Основи логістики та управління ланцюгами поставок» - це одна із обов'язкових професійно-орієнтованих дисциплін підготовки бакалаврів за освітньо-професійною програмою «Логістика».

Об'єкт і предмет дисципліни: матеріальні, інформаційні, фінансові, сервісні потоки та логістичні процеси, які відбуваються в логістичних системах, предметом є методи і процеси управління логістичною діяльністю підприємств.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна вивчається на основі базової загальнооекономічної та правової підготовки здобувачів вищої освіти, міждисциплінарні зв'язки: ґрунтується на знаннях, отриманих під час вивчення таких навчальних дисциплін, «Менеджменту», «Історія економіки та економічної думки»; забезпечує базу для засвоєння матеріалу з навчальних дисциплін: «Геологістика», «Логістичний інжиніринг», «Транспортна логістика», «Логістичний контролінг», «Управління логістичними процесами», «Логістика постачання, виробництва і дистрибуції».

Програма навчальної дисципліни складається з таких тем:

1. Вплив логістики на ефективність і конкурентоспроможність підприємств.
2. Принципи і правила логістики.
3. Основні категорії логістики.
4. Функціональні області логістики.
5. Інформаційна логістика.
6. Логістичний ланцюг поставок.
7. Характеристика ланцюгів поставок.
8. Основні види логістичної діяльності в межах ланцюгів поставок.
9. Транспортування в ланцюгах поставок.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Основи логістики та управління ланцюгами поставок» є формування у майбутніх фахівців системних знань і розуміння концептуальних основ логістики, професійної компетенції з проектування, управління та оцінки ефективності функціонування ланцюга поставок та набуття навичок самостійної роботи

щодо засвоєння навчального матеріалу стосовно сучасних методів управління матеріальними та іншими потоками в сучасних ринкових умовах.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи логістики та управління ланцюгами поставок»:

1. Набуття здобувачами вищої освіти теоретичних знань з питань концепції, стратегії й тактики логістики та принципів і закономірностей створення й руху матеріальних потоків;
2. Опанування методичним інструментарієм розроблення та реалізації завдань логістики;
3. Освоєння теоретичних основ управління ланцюгами поставок;
4. Набуття навичок оцінки економічної ефективності та наслідків здійснення логістичних рішень;
5. Опанування критеріями якості та ефективності функціонування ланцюгів поставок;
6. Оволодіння основними навичками в галузі стратегічного планування, організації та управління ланцюгами поставок;
7. Освоєння організаційно-економічними методами управління ланцюгами поставок.

1.3. Згідно з вимогами освітньої програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

1. Освоєння організаційно-економічними методами управління ланцюгами поставок;
2. Потокову сутність і різноманіття видів логістики;
3. Зміст логістичних процесів і операцій;
4. Особливості логістичного менеджменту та його місце в системі менеджменту фірми;
5. Передумови створення та особливості функціонування логістичних систем;
6. Класифікацію ланцюгів поставок;
7. Принципи формування і функціонування ланцюгів поставок.

вміти:

1. Оцінювати систему логістичного менеджменту організації;
2. Здійснювати аналіз і контроль логістичної діяльності підприємства;
3. Визначати цілі логістичного менеджменту підприємства та способи їх досягнення;
4. Аналізувати реальні ланцюги поставок;
5. Розраховувати основні параметри ланцюгів поставок;
6. Оптимізувати витрати в ланцюгах поставок різної конфігурації;
7. Моделювати логістичні бізнес-процеси в ланцюгах поставок;
8. Розробляти заходи щодо підвищення ефективності логістичних систем.

1.4. Форма підсумкового контролю (екзамен)

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 години /4 кредитів ECTS.

1.5. Програмні компетентності:

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни:		
Інтегральна компетентність		Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-5	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
	ЗК-7	Здатність спілкуватися іноземною мовою
	ЗК-8	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій
	ЗК-12	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
Спеціальні компетентності (СК)	СК-5	Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту
	СК-8	Здатність планувати діяльність організації та управляти часом.
	СК-11	Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління
	СК-16	Здатність ставити і вирішувати завдання з управління матеріальними та супутніми потоками в логістичних системах, синхронізації, координації та інтеграції логістичних процесів у функціональних областях логістики
	СК-18	Здатність планувати, організовувати та контролювати операційну логістичну діяльність в ланцюгах поставок (операції транспортування, вантажопереробки, зберігання, сортування, маркування, консолідації, митного оформлення, інформаційної підтримки тощо).

2. Короткий опис змісту навчальної дисципліни

Тема 1. Вплив логістики на ефективність і конкурентоспроможність підприємств

Базова концепція логістики. Способи впливу логістики на ефективність бізнесу. Модель стратегічного прибутку.

Тема 2. Принципи і правила логістики

Зв'язок логістики з суміжними економічними дисциплінами. Міжфункціональна координація в логістичному менеджменті. Принципи логістики. Правила логістики.

Тема 3. Основні категорії логістики

Логістичні потоки. Запаси. Логістичні процеси та операції. Класифікаційні види логістики.

Тема 4. Функціональні області логістики

Логістичні функції виробничої фірми. Закупівельна логістика. Виробнича

логістика. Розподільча логістика. Транспортна логістика.

Тема 5. Інформаційна логістика

Інформаційні потоки у логістиці. Принципи організації логістичної інформації. Логістичні інформаційні системи

Тема 6. Логістичний ланцюг поставок

Варіанти вибору ланцюгів поставок. Структура ланцюгів поставок. Логістична мережа поставок.

Тема 7. Характеристика ланцюгів поставок

Фактори, що впливають на структуру ланцюга поставок. Типи і види ланцюгів поставок. Показники якості послуг і обслуговування.

Тема 8. Основні види логістичної діяльності в межах ланцюгів поставок

Постачання. Вантажопереробка. Розподіл готової продукції. Сервіс.

Тема 9. Транспортування в ланцюгах поставок

Основні завдання транспортування в ланцюгах поставок. Завдання транспортування в ланцюгах поставок. Вибір способу перевезення і виду транспорту. Критерії вибору в транспортуванні. Планування транспортування товарів.

3. Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті

Основна література:

1. ДСТУ ISO 28001:2017 «Системи управління безпекою для ланцюга постачань. Настанова щодо впровадження ISO 28000» К.: Держспоживстандарт України, 2017. - 18 с.
2. ДСТУ ISO 28004:2017 «Системи управління безпекою ланцюга постачання. Найкраща практика запровадження безпеки ланцюга постачання, оцінка та плани. Вимоги та настанови» - К.: Держспоживстандарт України, 2017.-2 9 с.
3. Дудар Т.Г., Волошин Р.В., Основи логістики, Центр навчальної літератури, 2012. - 176 с.
4. Економіка логістики. За заг. ред. Є. В. Крикавського, О. А. Похильченко, Навчальний посібник / Є. В. Крикавський, О. А. Похильченко, Н. В. Чернописька, О. С. Костюк, Н. Б. Савіна, С. М. Нікшич, Л. Я. Якимишин. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2014. - 640 с.
5. Забуранна Л.В. Логістичне управління підприємством: сутність та передумови розвитку /Л.В. Забуранна // Сталий розвиток економіки. – 2010. – № 7. – С. 120–123

6. Крикавський Є.В. Логістика і управління ланцюгом поставок / Крикавський Є.В., Похильченко О.А., Фертш М. // Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2016. – 514 с.
7. Крикавський Є. Логістика та управління ланцюгами поставок: Навч. посібник / Є.Крикавський, О. Похильченко, М. Фертш. — Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2017. -844 с.
8. О.Біловодська Логістика. Теорія та практика, Центр навчальної літератури, 2015. - 256 с.
9. Окландер М.А., Логістика: навч. посіб. - навч. посіб. — К. : Центр учбової літератури, 2018. – 346 с.
10. Пономаренко В.С. Логістичний менеджмент: підручник / В.С. Пономаренко, К.М. Таньков, Т.І. Лепейко. - Харків : Інжек, 2010.-440 с.
11. Транспортна логістика. Навчальний посібник. Ігор Смірнов, Тетяна Косарева, видавничий центр навчальної літератури, 2018. 224с.

Допоміжна література:

12. Paul A. Myerson. Supply Chain and Logistics Management Made Easy: Methods and Applications for Planning, Operations, Integration, Control and Improvement, and Network Design. Pearson FT Press; 1 edition (April 6, 2015), 353 pages.
13. Логістика: теорія та практика : навч. посібник / В. М. Кислий, О. А. Біловодська, О. М. Олефіренко, О. М. Соляник. К. : ЦУЛ, 2010. 360 с.
14. О.Хромов Логістика, Видавництво – Бурун Книга, 2012 – 224 с.
15. Тюріна Н.М. Логістика: навчальний посібник. / Н. М.Тюріна, І. В. Гой, І. В. Бабій. - Київ: Центр учбової літератури, 2020. - 392с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

16. <http://barhan.poli1/ava.ua/marek> – розділ маркетинг і реклама: теорія практичні поради; <http://www.customs.gov.ua> (Державна митна служба України).
17. <http://udc.com.ua/> – проект про бізнес-технології, головні теми: кооперація, системи управління якістю, маркетинг і Internet, дисконтна програма.
18. <http://www.autosystems.com.ua> – інформаційно-пошукова система по підприємствах, фірмах і організаціях, які працюють на ринку України (Маркетинг термінал-2000).
19. <http://www.dssu.gov.ua> (Державний комітет України з питань технічного регулювання та споживчої політики).
20. <http://www.i2.com.ua> – Бібліотека інтелектуальні системи прогнозування: фінанси, валюта, економіка, маркетинг, менеджмент, цінні папери, біржі.
21. <http://www.mr.com.ua> – «Маркетинг і реклама» – український професіональний журнал.

22. <http://www.obriy-marketing.kiev.ua> – маркетинг для ефективного просування на ринку товарів і організацій (Обрій-маркетинг).
23. Європейська логістична асоціація./ Режим доступу <http://www.elalog.org>

4. Засоби оцінювання здобувачів вищої освіти

Питання для підсумкового контролю (екзамен):

1. Яка впливовість логістики на операційні витрати в частині логістичних витрат підприємства?
2. Яку користь для ведення бізнесу дає проектування ланцюга поставок товару?
3. Що покладено в основу нових трансформацій логістики?
4. Логістичний ланцюг поставок. Варіанти вибору.
5. Який зв'язок має логістика з науковими дисциплінами?
6. Структура логістичного ланцюга. Наведіть приклади.
7. Як сприяє логістика підвищенню ефективності діяльності підприємства.
8. Логістична мережа, її конфігурація.
9. Назвіть принципи логістики.
10. Надайте пояснення трьом структурним розмінностям мережі.
11. Що відноситься до приватних завдань логістики?
12. Назвіть основних та допоміжних учасників ланцюгів поставок.
13. Назвіть основні правила логістики.
14. Поясніть типи господарських зв'язків які існують між учасниками ланцюга поставок.
15. Надайте визначення потоку та його параметри.
16. Назвіть фактори впливу на створення ланцюга поставок.
17. Надайте визначення матеріального потоку та охарактеризуйте.
18. Поясніть основні характеристики ланцюга поставок.
19. Надайте перелік вантажів за кваліфікаційними ознаками.
20. Типи; види ланцюгів поставок.
21. Надайте ознаки і характеристику матеріальних потоків в логістиці.
22. Які існують поняття «якості» для різної категорії споживачів.
23. Які існують системи управління матеріальними потоками.
24. Назвіть ключові параметри якості логістичного обслуговування споживачів.
25. Надайте визначення фінансового потоку. Що є об'єктом потоку.
26. Які існують критерії якості логістичного обслуговування в ланцюгах поставок?
27. Надайте визначення інформаційного потоку. Його вимір.
28. Назвіть основні види логістичної діяльності при пересуванні матеріального потоку.
29. На чому ґрунтується управління інформаційними потоками?
30. Які логістичні операції відбуваються при постачанні або закупівлі в ланцюгах поставок?
31. Надайте визначення сервісного потоку. Наведіть характеристику послуг.

32. Назвіть основні види логістичної діяльності в межах ланцюгів поставок.
33. Назвіть, які переваги для діяльності підприємства несуть створення запасів виробництва.
34. Назвіть мету реверсивної логістики?
35. Які існують недоліки при створенні запасів для ведення діяльності на підприємстві?
36. В чому сутність вантажопереробки в ланцюгах поставок? Її мета.
37. Опишіть склад матеріальних запасів за видом матеріальних ресурсів.
38. Які операції здійснюються при вантажопереробці.
39. Опишіть склад матеріальних запасів за функціональним призначенням в виробництві.
40. Яким чином вантажопереробка впливає на продуктивність складських операцій.
41. Як Ви розумієте поняття «Логістичний процес»?
42. В чому сутність політики розподілу?
43. Як діляться логістичні потокові процеси за призначенням в логістиці.
44. Назвіть основні завдання політики розподілу. Охарактеризуйте їх.
45. Як класифікують логістичні процеси за економічною ознакою?
46. Назвіть основні логістичні операції які відбуваються при реалізації продукції.
47. Назвіть та охарактеризуйте функціональні сфери логістики в діяльності підприємства.
48. Надайте визначення поняттю «Логістика сервісного відгуку»(SRL).
49. Назвіть основні питання, на які слід відповісти при постачанні матеріальних ресурсів на підприємство.
50. Назвіть принципи формування систем логістичного обслуговування споживачів.
51. Назвіть основні етапи, які треба провести для прийняття рішення про закупівлю матеріальних ресурсів для ведення господарської діяльності.
52. Назвіть головні завдання, які треба вирішити при управлінні ланцюгами поставок.
53. Які логістичні концепції існують для управління виробництвом на підприємстві? Їх сутність.
54. Назвіть загальні принципи транспортної логістики. Її основна мета.
55. Які існують види інформаційних потоків?
56. Назвіть основні завдання які вирішуються при транспортуванні.
57. Які існують принципи підтримки на підприємстві інформацією логістичних процесів?
58. Назвіть основні способи транспортування.
59. Назвіть види інформаційних систем застосованих в логістиці.
60. Надайте основні критерії вибору перевізника для здійснення транспортування.